

**Αυτορρύθμιση της διαδικασίας επιστροφής εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης
σύμφωνα με το άρθρο 18 ν. 2121/1993**

A. Το άρθρ. 18 παρ. 11 ν. 2121/1993, όπως τροποποιημένο, με το άρθρ. 37 παρ. 1 ν. 4540/2018, ισχύει, ορίζει ότι οι Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης προβλέπουν αποτελεσματική διαδικασία επιστροφής σε επιχείρηση ή/και επαγγελματία της καταβληθείσας σε αυτούς εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης για τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρ. 18 παρ. 3 του νόμου αυτού.

B. Η διαδικασία που τηρεί ο ΟΣΔ και οι προϋποθέσεις επιστροφής έχουν ως ακολούθως:

1. Εφ' όσον για το μέσο, κατά την έννοια του άρθρ. 18 παρ. 3 ν. 2121/1993, έχει αποδεδειγμένα καταβληθεί η εύλογη αμοιβή/δίκαιη αποζημίωση, ο τελικός αποδέκτης του μέσου αυτού και κάτοχός του, επιχείρηση ή/και επαγγελματίας, υποβάλλει έγγραφη αίτηση, κατά τα κατωτέρω ειδικότερα προβλεπόμενα. Ο αιτών πρέπει να είναι τελικός αποδέκτης και κάτοχος του εξατομικευμένου μέσου, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, όσο και κατά τον χρόνο επιστροφής σε αυτόν της αμοιβής.

2. Αντικείμενο της αίτησης είναι μόνον συγκεκριμένο μέσο, το οποίο: **[α.]** είτε εκ των τεχνικών του προδιαγραφών προδήλως προορίζεται αποκλειστικώς για αναπαραγωγή που δεν είναι εν όλω ή/και εν μέρει ιδιωτική, **[β.]** είτε οι προδιαγραφές εγκατάστασης ή/και λειτουργίας του αποκλείουν τη χρήση του για ιδιωτική αναπαραγωγή.

3. Η αμοιβή επιστρέφεται, εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, εφ' όσον συντρέχουν αποδεδειγμένα οι κάτωθι προϋποθέσεις σωρευτικώς:

[α.] Ο αιτών φέρει το βάρος να αποδείξει πλήρως ότι ο προορισμός του εξατομικευμένου μέσου, για το οποίο ζητείται η επιστροφή της καταβληθείσας αμοιβής, δεν είναι η αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση, ούτε ήταν στο παρελθόν η αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση, στην περίπτωση που ο αιτών δεν ήταν ο αρχικός αποδέκτης του μέσου.

[β.] Προς απόδειξη του προορισμού αυτού, το εξατομικευμένο μέσο πρέπει είτε: **[i.]** να μην διαθέτει τη δυνατότητα αναπαραγωγής για ιδιωτική χρήση, είτε, αν τη διαθέτει, **[ii.]** να αποκλείεται πλήρως και απολύτως από τον αιτούντα η καθ' οιονδήποτε τρόπο πρόσβαση σε αυτό προς χρήση του για ιδιωτική αναπαραγωγή. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν, εις αμφότερες τις υπό **[i.]** και **[ii.]** περιπτώσεις, από την ημερομηνία, κατά περίπτωση, εισαγωγής ή κατασκευής του συγκεκριμένου μέσου έως και την ημερομηνία καταστροφής του.

[γ.] Στην αίτηση, επί ποινή απαραδέκτου, αναφέρονται αναλυτικώς το μέσο, ο τύπος του, ο εργοστασιακός κωδικός του, ο χρόνος προμήθειάς του και, κατά περίπτωση ο εισαγωγέας ή ο εγχώριος παραγωγός του μέσου. Η αίτηση συνοδεύεται, επί ποινή απαραδέκτου της, από: **[i.]** βεβαίωση, κατά περίπτωση, του εισαγωγέα ή του εγχωρίου παραγωγού στην οποία να αναφέρεται το ύψος της

εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης που καταβλήθηκε για το συγκεκριμένο τεχνικό μέσο, που προμηθεύτηκε ο αιτών. Στη βεβαίωση αναφέρεται, επίσης, ο χρόνος καταβολής της εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης με μνεία του οικείου τιμολογίου των ΟΣΔ, βάσει των οποίων χώρησε η καταβολή αυτή και [ii.] υπεύθυνη δήλωση για την αλήθεια και ακρίβεια όλων των αποδεικτικών μέσων των ισχυρισμών του αιτούντος. [iii.] τα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει η πλήρωση των όρων Β.3.βι. και Β.3.βii. του παρόντος. Στην περίπτωση του Β.3.βii, απαιτείται έγγραφο, από το οποίο προκύπτει η τεχνική/τεχνολογική αδυναμία πρόσβασης ή και αναπαραγωγής για λόγους ιδιωτικής χρήσης, μαζί με τον κατάλογο των μέτρων προστασίας που έχει λάβει ο αιτών για τον αποκλεισμό αυτό έναντι των συνεργατών του ή τρίτων συναλλασσόμενων. Τυχόν σύμβαση ή/και κανονισμός για τη χρήση του μέσου με απαγόρευση ιδιωτικής αναπαραγωγής δεν αρκούν.

Γ. Για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επιστροφή του ποσού που καταβλήθηκε για το συγκεκριμένο μέσο, η οικεία αίτηση υποβάλλεται εγκύρως:

1. **Στον ΟΣΔ «ΑΘΗΝΑ»:** Εφ' όσον πρόκειται για ποσό εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης, που αφορά σε συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας, ή ήχου και εικόνας, μαγνητικών ταινιών ή άλλων υλικών φορέων πρόσφορων για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας, ή ήχου και εικόνας.
2. Εναλλακτικώς, κατ' επιλογή του αιτούντος, εις ένα εκ των ΟΣΔ «ΑΘΗΝΑ» ή «GRAMMO»: Εφ' όσον πρόκειται για ποσό εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης που αφορά σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές - ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, συσκευές ή εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
3. **Στον ΟΣΔ «ΟΣΔΕΛ»:** Εφ' όσον πρόκειται για ποσό εύλογης αμοιβής/δίκαιης αποζημίωσης που αφορά σε φωτοτυπικές συσκευές, σαρωτές και εκτυπωτές.

Δ. Σημείωση: Εάν επιχείρηση ή επαγγελματίας αναπαράγει έργα/προστατευόμενα αντικείμενα για μη ιδιωτική χρήση (λ.χ. για επαγγελματική χρήση), οφείλει να εξασφαλίσει έγγραφη άδεια από τον δικαιούχο του έργου/προστατευομένου αντικειμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993.